

De komende jaren krijgt de haven een grondige opknapbeurt. Dat is hard nodig: de kades en damwanden zijn aan het einde van hun levensduur. Om te zorgen dat de haven veilig en goed bereikbaar blijft, werkt de gemeente aan plannen voor renovatie. Er zijn vier verschillende varianten uitgewerkt, die elk een eigen impact hebben op de haven. In deze nieuwsbrief laten we ze graag aan u zien. Wilt u meedenken of vragen stellen? Kom dan naar een van de bewonersbijeenkomsten. U bent van harte welkom!

Wethouder Bert Wassink aan het woord

Het is de belangrijkste toegangspoort van ons eiland: de haven. Dat die dringend aangepakt moet worden, is geen nieuws meer. Het bleek ook uit de onderzoeken die afgelopen maanden naar de staat van de haven zijn gedaan. De damwanden zijn er zo slecht aan toe, dat vervangen de enige optie is. Een flinke ingreep, met een bijbehorend kostenplaatje. En dus weten we nu: met de door de gemeenteraad gereserveerde 15 miljoen euro komen we er niet.

Ons projectteam heeft daarom de afgelopen tijd gekeken of er ook andere oplossingen zijn voor de haven. Dat leidt tot vier verschillende varianten, met elk hun eigen voor- en nadelen op het gebied van levensduur, het gebruik van de haven en dus ook op het gebied van kosten.

De opgave is groot, dat staat als een paal boven water. Groter dan we met 2200 huishoudens op Terschelling kunnen opvangen. Daarom zijn de burgemeester, het projectteam en ik in juni naar Den Haag gereisd. We hebben een heldere boodschap gecommuniceerd: we willen dit aanpakken, maar we kunnen het écht niet alleen.

Er volgde een goed gesprek. Het ministerie wil verder in gesprek over de oplossingen, op korte én lange termijn. Dat is een belangrijke stap en de komende tijd praten we verder. Hoe gaan we samenwerken? Wat is er mogelijk? Wat kan iedereen bijdragen vanuit zijn of haar rol, ook financieel? Wat kunnen we nu al doen om vooruit te komen? En wat moeten we samen regelen om óók in de toekomst goed voorbereid te zijn?

Ondertussen willen we graag weten wat ú van de vier varianten vindt. Want uw inbreng helpt ons vooruit. We lichten de varianten daarom tijdens de bewonersbijeenkomsten op dinsdag 16 en woensdag 17 september graag verder toe. Ook is er dan tijd voor vragen en gaan we met u in gesprek om meningen, reacties en zorgen te verzamelen. De gemeenteraad neemt al deze informatie mee in zijn besluitvorming. Eind december laat de raad weten welke variant ze verder uitgewerkt wil zien. Na het raadsbesluit worden de ontwerpen verder uitgewerkt en wordt er een aannemer gezocht.

De renovatie van de haven start in 2027 of 2028. Dat duurt nog even en dus kunnen we niet wachten met het nemen van voorzorgsmaatregelen om de kade veilig te houden. Daarom is de Werkhaven sinds 1 mei 2025 afgesloten en zijn er buispalen geplaatst, waaraan de brandstoftanker veilig kan aanmeren. Voor een aantal andere functies, zoals de aan- en afvoer van grind, zand, beton en rioolslib, hebben we een samenwerking met Rijkswaterstaat op het betonningsterrein.

Verder is de maximumsnelheid op de Willem Barentszkade verlaagd naar 30 kilometer per uur en worden de verzakkingen in het voetpad hersteld. Om dit tegen te gaan worden er groutinjecties gedaan in de sinkholes.

Zo bent u weer op de hoogte van de actuele ontwikkelingen. We hebben nog een hele weg te gaan, maar er is een begin en er wordt hard gewerkt. Samen gaan we voor een mooie, toekomstbestendige haven waar we vele jaren plezier van hebben. Laat u weten wat u van de varianten vindt? We horen het graag!

Bert Wassink, wethouder

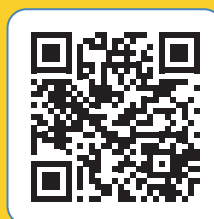
Vervanging en renovatie van de kades

De afgelopen periode namen we al verschillende voorzorgsmaatregelen om de haven veilig te houden. Daarnaast werd er uitgebreid onderzoek gedaan naar de staat van de kades. Hieruit blijkt: de bestaande kades zijn er zo slecht aan toe, dat ze eigenlijk niet meer bruikbaar zijn. Ze moeten dus óf volledig worden vervangen, óf zodanig worden versterkt dat ze geen risico's meer opleveren.

Om dit te kunnen doen, is het beschikbare budget van 15 miljoen euro niet voldoende. Het projectteam heeft daarom ook andere oplossingen bedacht. Er zijn vier varianten ontwikkeld. Het doel van elke variant is om de functies van de haven te behouden, de levensduur zoveel mogelijk te verlengen en natuurlijk rekening te houden met het beschikbare budget.

Wilt u meer lezen over de varianten? Op de website vindt u onder andere de dwarsdoorsneden die horen bij variant A. Ga naar **terschelling.nl/renovatie-haven** of scan de QR-code.

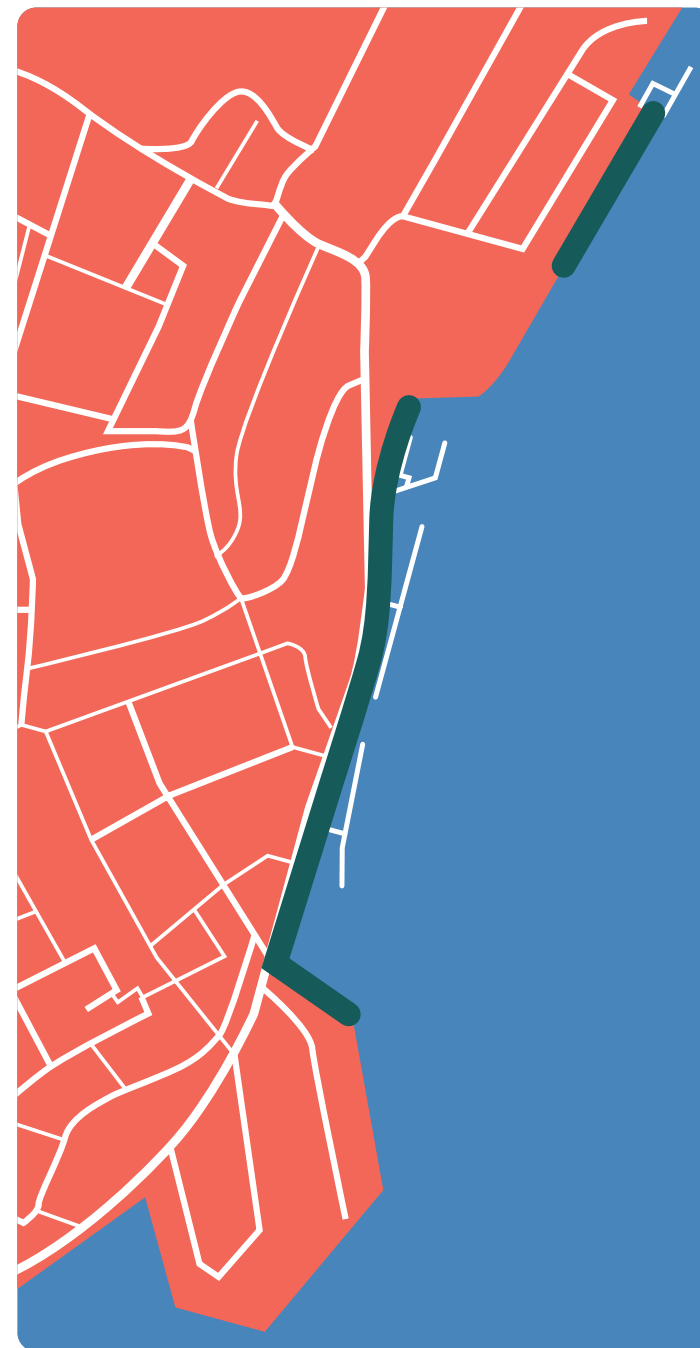
De vier varianten

Variant A: de kades vervangen

In deze variant blijft de inrichting van de haven zoals hij nu is. We vervangen of versterken de bestaande kades, zodat alles blijft functioneren zoals we gewend zijn.

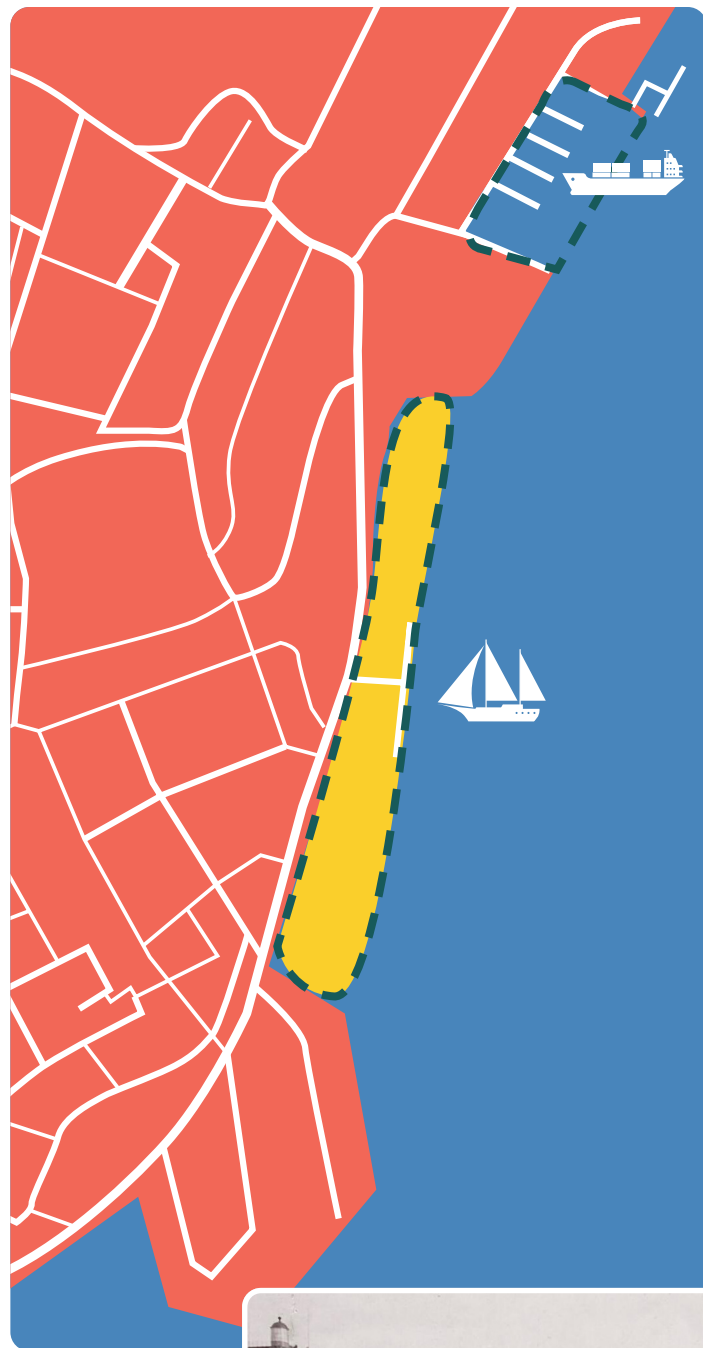
Binnen variant A zijn acht verschillende technische oplossingen mogelijk:

1. **De bestaande damwand vervangen** door een nieuwe stalen damwand.
2. **Het aanbrengen van een combiwand** van stalen buispalen, met daartussen stalen damwandprofielen als vullingselement, die worden verankerd via groutankers of verankerde balken.
3. **Het aanbrengen van steenbestorting** voor de huidige damwand, die zorgt voor versteviging.
4. **Het aanbrengen van een verstevigende zetsteenconstructie** van basalt of beton voor de huidige damwand.
5. **Het aanbrengen van een kistdam** voor de huidige damwand: een verstevigend frame van hout, beton of staal dat wordt gevuld met steen, grind, zand of betonpuin.
6. **Het aanbrengen van een verstevigende ondergrondse wand** met cement-bentoniet of betonspecie.
7. **Het aanbrengen van L-vormige betonelementen**: een verticale nieuwe keerwand en horizontale voetplaat op een gestabiliseerd zandbed of funderingsconstructie.
8. **Het aanbrengen van een gewichtsconstructie** van beton of steen op of tegen de bestaande kade. Het gewicht van de constructie zorgt voor stabiliteit.

€ De schatting is dat deze variant tussen de 35 en 45,5 miljoen gaat kosten. Om deze variant uit te kunnen voeren, moet er dus meer geld beschikbaar komen dan het beschikbare budget toelaat.

Variant B: de haven herinrichten

In deze variant richten we de haven opnieuw in. Daardoor komt de haven eruit te zien zoals voor de jaren '80. We verwijderen de huidige damwand, zodat er ruimte komt voor een natuurlijke oeverconstructie (talud). De belangrijkste ingrepen zijn:

- **Het aanbrengen van een talud voor de Willem Barentszkade**
Er wordt een natuurlijke oeverconstructie langs de Willem Barentszkade aangebracht, in plaats van de huidige damwand. Deze zorgt voor versterking van de kade. Hierdoor blijft er nog één steiger over voor Bruine Vloot schepen.
- **De ontgraving van de werkhaven**
De damwand van de werkhaven wordt in zijn geheel verwijderd. De werkhaven wordt grotendeels uitgegraven tot en met de locatie van de huidige olieopslag (brandstofvoorziening). Hier maken we plaats voor nieuwe steigers voor de bruine vloot en andere gebruikers.
- **De herplaatsing van steigers**
We hergebruiken de houten steigerconstructies uit de Bruine Vloot-haven op de plek van de uitgegraven werkhaven. Hier kunnen Bruine Vloot en andere schepen liggen.

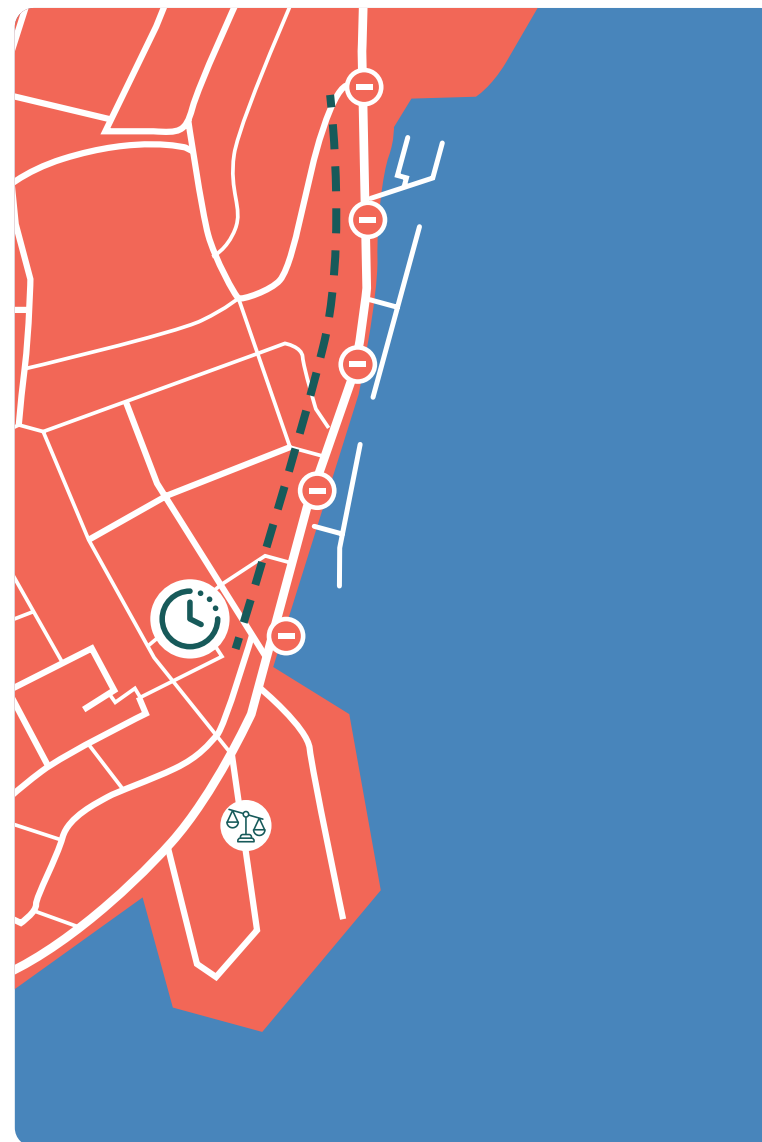

Ansichtkaart, uitgegeven door J. Oepkes

De bestaande laad- en losfunctie in de Werkhaven wordt in deze variant opgeheven. We moeten daarom, in samenwerking met Rijkswaterstaat, alternatieven zoeken voor goederenoverslag en brandstofaanvoer.

De kosten van variant B zijn tussen de 17,5 en 23 miljoen. Ook deze variant is duurder dan het beschikbare budget.

Variant C: de haven anders gebruiken

In deze variant worden er geen werkzaamheden aan de kades uitgevoerd, maar komen er beperkingen voor het gebruik van de haven. Dat zorgt ervoor dat de damwanden niet verder verslechteren. Denk hierbij aan:

- **Eénrichtingsverkeer** op de Willem Barentszkade om belasting van de kade te beperken.
- **Een tijdelijk verbod op autoverkeer bij laagwater**, wanneer de kade extra kwetsbaar is.
- **Plaatsing van een weegbrug** op het Veerhavenplein om vrachtverkeer te controleren en een **aslastbeperking van 3 ton** af te dwingen.
- Aanpassing van busroutes, omdat zwaar vervoer over de WB-kade dan niet langer mogelijk is.
- **Verkenning van een alternatieve transportroute** door of om West-Terschelling om cruciale verbindingen in stand te houden.

Door het invoeren van duidelijke regels kan de haven beperkt in gebruik blijven zonder dat er grote ingrepen nodig zijn. Wel leiden gebruiksbeperkingen tot hinder voor inwoners, ondernemers, bezoekers en dienstverleners. Essentieel vervoer, waaronder goederenvervoer, busdiensten en mogelijk hulpdiensten, komt onder druk te staan. Deze variant moet daarom vooral gezien worden als tijdelijke maatregel waarmee we noodzakelijke andere ingrepen kunnen uitstellen.

Kom naar de
bewonersbijeenkomst

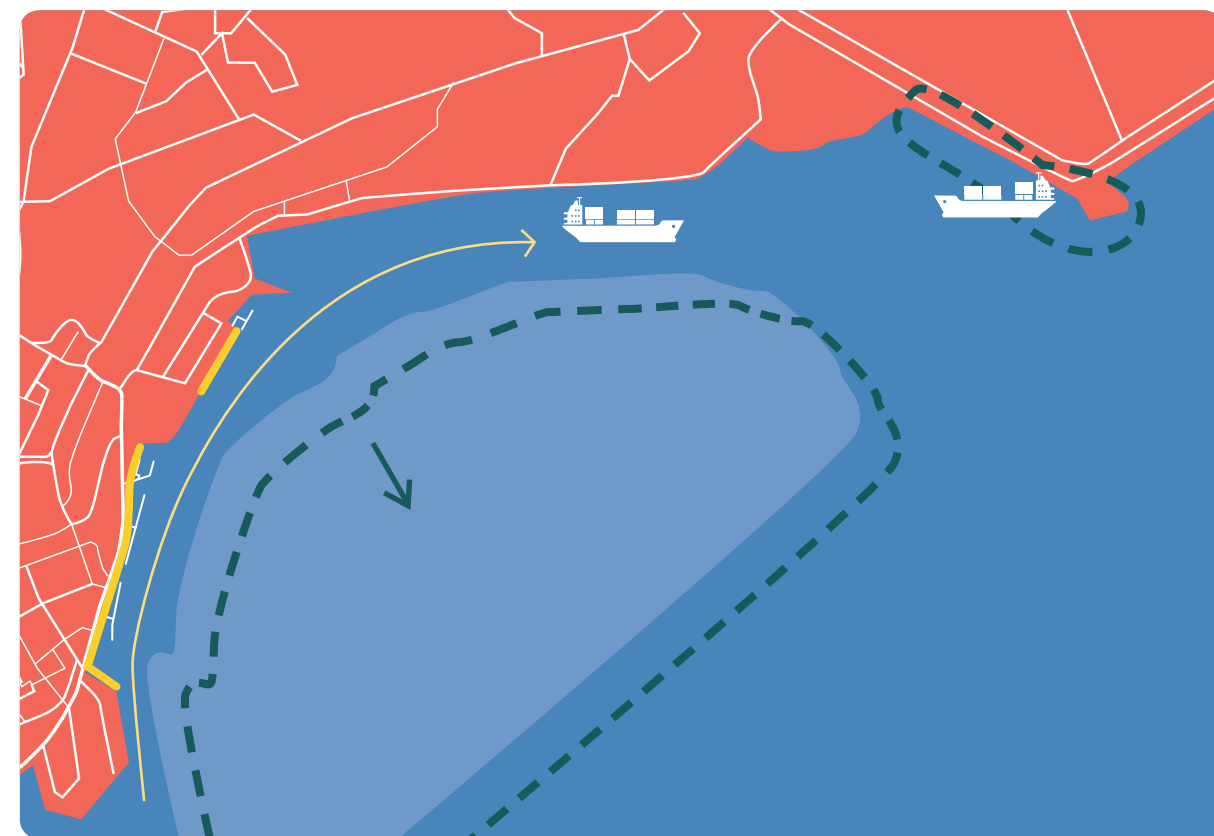
Variant D: de haven opsplitsen (langetermijnvariant)

In deze variant worden de verschillende functies in de haven uit elkaar gehaald. Verkeersstromen worden slimmer ingericht, zodat wonen, werken en verkeer beter samengaan. Ook worden de kades op sommige plekken versterigd of opnieuw ingericht.

Voor het goederenvervoer wordt gedacht aan onder andere twee mogelijkheden: een afmeerpunt bij het betonningsterrein of bij 'het Lichtje'. De strekdam wordt richting de Plaat verplaatst om ruimte te creëren voor scheepvaart. Over de Willem Barentszkade mag geen zwaar verkeer meer rijden, maar autoverkeer is er wel mogelijk. Voor de Werkhaven zijn er twee opties: het versterken van de kades óf het creëren van een insteekhaven.

De kosten voor deze variant zijn meer dan 100 miljoen. De haven kan dan weer ongeveer 100 jaar mee. De voorbereiding en uiteindelijke uitvoering van deze variant kunnen tot wel tien jaar duren. Voor de realisatie is samenwerking, financiering én instemming nodig van Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Daarbij speelt tijd ook nu al een rol: in de besluitvorming door de gemeenteraad eind december 2025 wordt meegewogen hoever de samenwerking op dat moment is.

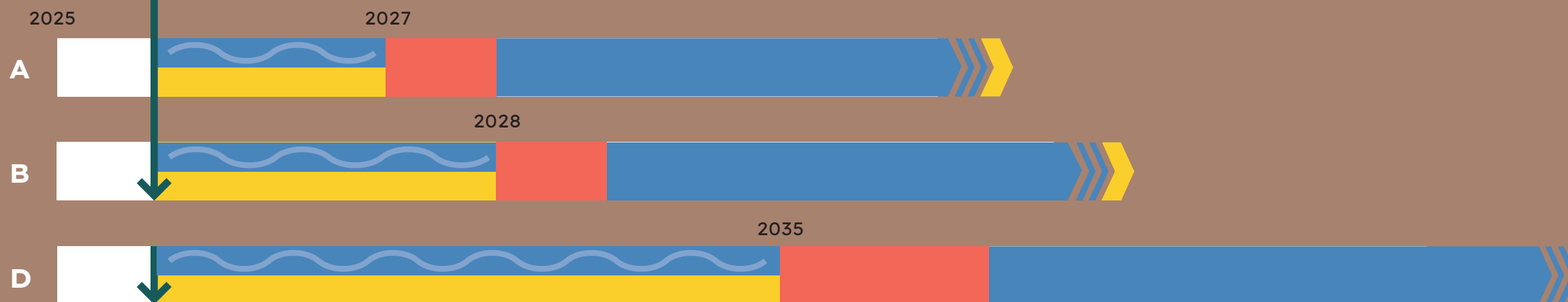

Keuze over de toekomst van de haven en planning

In december 2025 neemt de gemeenteraad een besluit over de toekomst van de haven. Dat besluit bepaalt welke variant verder uitgewerkt gaat worden én wanneer de uitvoering kan starten. Wordt er gekozen voor variant A, B of D, dan begint eerst een voorbereidingsperiode. In die periode worden de plannen technisch uitgewerkt, contracten opgesteld en een aannemer gezocht.

Bij variant B is de inschatting dat de voorbereiding ongeveer een jaar langer duurt dan variant A. Dat is vanwege een mogelijk ingewikkelder voorbereidingstraject.

Raadsbesluit
december 2025

Bij een langetermijnoplossing, zoals variant D, duurt deze voorbereiding een aantal jaren langer omdat er meer keuzes gemaakt moeten worden en er afspraken met meerdere partijen nodig zijn.

Welke variant er ook gekozen wordt: tijdens de voorbereiding zijn er mogelijk voorzorgsmaatregelen

nodig om de haven veilig en bereikbaar te houden. Dat hangt af van hoe snel de kade verslechtert. Hoe langer die periode duurt, hoe groter de kans dat er gebruiksbeperkende maatregelen volgen.

- Voorbereidingstijd
- Uitvoering
- Zo lang gaat het mee (levensduur)
- Variant C (gebruiksbeperkingen)

Kom naar de bewonersbijeenkomsten!

De varianten hebben elk hun voor- en nadelen ten opzichte van de huidige situatie die u gewend bent. Op technisch vlak, maar ook op het gebied van bereikbaarheid tijdens de bouw. Hierover gaan we graag met u in gesprek tijdens de bewonersbijeenkomsten.

Datum: dinsdag 16 september
Tijd: 20.00 tot 21.30 uur
Locatie: Zalencentrum ET10

woensdag 17 september
13.00 tot 14.30 uur
Zalencentrum ET10

Tijdens deze bijeenkomsten lichten we de varianten toe en geven we uitleg over de bereikbaarheid tijdens de bouw. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen en u kunt uw mening geven. We verzamelen de reacties van inwoners en leggen dit neer bij de gemeenteraad. Zo kunnen zij dit meenemen in de besluitvorming eind december.

